

Društveni vestnik.

Iz našega društva. Odbor „slovenskega učiteljskega društva“ je imel dne 29. maj. srpana sejo. Naznanili so se došli dopisi. Glede „učiteljskega doma“ se je nadaljni razgovor odložil na poznejši čas, da naznanijo okrajna učiteljska društva svoje mnenje. — Zvezi slovenskih učiteljskih društev se sklone poslati kot prispevek k troškom za občni zbor 5 gld. — Kot delegata k zborovanju zveze se volita odbornika gg. Jakob Dimnik in Alojzij Keceč in sicer se volita zaradi tega samo dva delegata, da se društvo izogne večjim troškom. — G. knjižničar poroča, da je za knjižnico „Slovenskega učiteljskega društva“ daroval č. g. kanonik J. Rozman 16 vezanih letnikov „Učiteljskega Tovariša“ in ima torej sedaj knjižnica vse letnike od 1860. leta dalje. Za ta velikodušni dar se sklone zahvala izreči v letošnjem občnem zboru.

Osmi občni zbor „Pedagogiškega društva“ v Krškem. Letos je to društvo imelo svoj občni zbor dne 19. maj. srpana t. l. na vrtu gospoda Gregoriča v Krškem. Društveni predsednik c. kr. okr. šol. nadzornik in nadučitelj krški, g. Frančišek Gabršek otvori zborovanje točno ob napovedani uri ter vse zbrane prav pristréno nazdravi. Ob jednem zborovalcem predstavi vladnega zastopnika c. kr. okr. glavarja Krškega, g. Henrika Weigleina, katerega je zbor spoštljivo pozdravil.

O delovanju društva za minulo leto je poročal v glavnih potezah g. predsednik sam; natančneje pa je o tem govoril društveni tajnik g. šol. nadzornik in meščanske šole učitelj, Jožef Bezljaj. Iz tega poročila smo povzeli na kratko, da društvo krepko napreduje v istem smislu, ki si ga je napisalo spočetka ustanovljenja na barjak svoj: „pospeševati vsestranski razvoj slovenskega pedagogičnega slovtva z raznimi spisi“. Društvo v preteklem letu ni imelo predavanj po raznih krajih, kar pa itak ni glavni namen tega društva, kakor je prav dobro povedal g. tajnik.

Šesti „Pedagogičski letnik“ — oziroma pojedine knjižice pedagogičske vsebine izidejo tekom leta, če bode odbor za to imel dovolj duševne in gmotne podpore. Zato vnovič opetovano vsemu zavednemu slovenskemu učitelstvu prav gorko na srce polagamo to društvo, da ga podpira s spisi še bolj pa z novčnimi prispevki!

Društvo sicer šteje 521 udov — a plačujočih le 371 ostali so le društveniki zavoljo lepšega — ka-li? Prosimo torej vse, ki še nam kaj dolgujejo, da store kmalu svojo dolžnost!

Da pa „Pedagogičsko društvo“ sploh še more slovtveno delovati, moremo se zahvaliti raznim dobrotnikom za podpore. V prvi vrsti nam je zopet omeniti vis. deželnega zbora kranjskega podporo, ki nam je po posredovanju in priporočilu g. deželnega in državnega poslanca prof. Fr. Šuklje-ja naklonil 200 gld. Prevzvišeni knezoškof ljubljanski g. Jakob Missia

je društvu poslal 10 gld. Poleg teh podpor so društvu za poslano knjigo poslali lepe doneske gg.: Jos. Šuman, c. kr. deželni šolski nadzornik, pokojni vitez dr. Močnik, deželni šolski nadzornik za Primorsko vitez Ant. Klodič Sabladoski, deželni poslanec Srečko Stegnar, deželni poslanec in primarij dr. vitez Karol Bleiweis Trsteniški in drugi. Vsem tem blagim podpornikom izreka zbor dostojno zahvalo, želeč, da bi se jim v prihodnje pridružili še drugi prijatelji slovenskega šolstva.

O dohodkih in stroških je poročal namestu odsotne gospe Bezlajeve g. tajnik. Vseh dohodkov je društvo imelo 858 gld. 28 kr., stroškov pa 737 gld. 85 kr.; preostaje tedaj še 120 gld. 43 kr., ki se ima vporabiti za prihodnji „Pedagogičski letnik“ — oziroma posamezne knjižice.

Izmed raznih vlog, ki jih je odbor dobil v pretresovanju in rešitev omenimo naj le ono „Slovenskega učiteljskega društva“ v Ljubljani, v kateri to društvo vabi naše društvo, da izreče svoje mnenje, zadevajoč priprav za zgradbo „Učiteljskega doma“, ki bi bil sličen „Hrvatskemu učiteljskemu domu“ v Zagrebu. Vname se pri tej točki živahna debata, vdeležili so se je v prvi vrsti gg.: Ravnikar, Bezljaj, Pretnar, dr. Romih, Levec Janez in drugi. Vsi govorniki se sicer povdarjali važnost in visoki pomen take zgradbe v Ljubljani, — vendar so se z ozirom na denašnje slabe gmotne razmere v Slovincih — osobito pri učitelstvu vsi izrekli proti tacemu projektu (načrtu). Koliko let se zida že „Narodni dom“ — akoravno se v ta namen pobirajo po vsem Slovenskem doneski! — Količ časa šele bi minulo, da bi nabrali potrebnega denarja za „Učiteljski dom“? S Hrvati se pa ne moremo meriti, ker doli je narodna zavest drugače probujena — namreč med inteligencijo, kakor pa pri nas; tudi so Hrvatje imovitejši narod, nego Slovinci. Končno se je sklenilo, da naj se ta misel za zdaj opusti, a bolje podpira duševni „Učiteljski dom“, ki ga že imamo — in to je „Pedagogičsko društvo“ v Krškem, katerega naj se oklene vse slovensko učitelstvo, podpiraje ga duševno in gmotno! Kadar bo ta zgradba stala trdno, potem šele bomo mislili na kameniti „Učiteljski dom“! Odbor „slovenskega učiteljskega društva“ naj pa rajše stopi v dogovor z odborom „Narodnega doma“, da mu ta, kadar bode „Narodni dom“ dodelan, prepusti za učiteljske potrebe dve večji sobi. To so zborovalci z navdušenjem vsprejeli. — Rešile so se na to še nekatere druge vloge. Na poziv „Glasbene Matice“, da razna slovenska društva pripomorejo z doneski za narodni dar našemu izvrstnemu glasbeniku Ant. Nedvedu, je tudi „Pedagogičsko društvo“ dovolilo 5 gld.

Odbor je letos dosedanjim pisateljem v Pedagogičskem letniku razdelil 100 gld. nagrade. Ni veliko,

toda to malo naj gg. pisatelje spodbuja še k nadaljnjemu sodelovanju.

Po nasvetu g. tovariša Medvesčeka s Primorskega je odbor po raznih krajih nastvil 57 povrjenikov; od teh so se za nabiranje udov posebno odlikovali gg.: Medvesček, Ribnikar in Thuma Janez. Poleg tega se je odbor bavil pri sejah z raznimi šolskimi vprašanji, kakor: o ustanovitvi zasebnega slov. učiteljskega na Krškem, o premembni določil meščanskih šol na Kranjskem itd. Prošnji za to sta se poslali vis. deželnemu zboru kranjskemu, a se nista uvaževali.

Odposlancem za letošnji občni zbor „Zveze slovenskih učiteljskih društev“ so se izvolili gg.: Bo-

hinc, Lapajne, Levec, Ravnikar, dr. Romih in Trošt. Nekateri iz Štajerskega voli odbor kasneje.

V društveno vodstvo (odbor) se volijo večinoma stari odborniki gg.: Fr. Gabršček, predsednikom, Jos. Bezljaj namestnikom in tajnikom, Florijan Rozman, blagajnikom, dr. Tomo Romih, pevovodjem, Iv. Lapajne, J. Ravnikar in Iv. Rupnik pa odborniki.

G. Lapajne je učiteljem priporočal, da društvo v večji meri podpirajo duševno in gmotno. G. Levec pa, da bi društvo izdalo priročno knjigo za prirodoslovje.

S tem je bil vspeled končan in g. predsednik je zborovanje zaključil s trikratnim „slava“-klicem na priljubljenega cesarja in vladarja. *Gasperctov.*

Vestnik.

Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta. Zapisnikar poroča, kaj se je od zadnje seje sem že rešilo. Potem se sklepa o predlogu za imenovanje ravnatelja na moškem in ženskem učiteljski v Ljubljani na naučno ministerstvo. G. Leopold Potrebin, začasni učitelj v Kostanjevici, imenuje se stalnim II. učiteljem na tem mestu. Izključita se 2 učenca višje realke v Ljubljani iz tega zavoda. Dovolji se razširjenje jednorazrednice v Šmartnem pod Šmarno Goro v dvorazrednico.

Duhovne vaje za učiteljice. Naprošeni smo objaviti, da se te vaje pri č. č. m. m. uršulinkah v Ljubljani prično dne 3. kimovca ter da naj se udeleženske tam zglasijo.

Nov lek proti koleri. Neki ameriški mesečnik „The Arana“ prinaša članek dr. Lencha, v katerem priporoča kot lek proti koleri arzenik. Dr. Lench trdi da bi se na ta način 90% vseh bolnikov lahko ozdravilo od kolere.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 638

o. š. sv. Na dvorazredni ljudski šoli v Grahovem je stalno podeliti drugo učiteljsko mesto z dohodki četrtega plačilnega razreda in s prostim stanovanjem v šolskem poslopju.

Pravilno opremljene prošnje je poslati predpisanim potem tukajšnjemu uradu do dne 16. vel. srpana 1893.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatci,
dne 28. mal. srpana 1893.

Št. 1066

o. š. sv. Na jednorazrednici v Velikih Poljanah je stalno ali začasno popolniti mesto učitelja-voditelja z dohodki IV. plačilnega razreda, z opravnino 30 gld. in prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potem senkaj vlagati v teku štirih tednov.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji,
dne 5. vel. srpana 1893.

Št. 535

o. š. sv. V črnomaljskem šolskem okraju sta razpisani naslednji učiteljski službi v stalno oziroma začasno umeščenje:

1. Služba učitelja-voditelja na nemški jednorazrednici na Planini (Stoekendorf) z letno plačo 450 gld., doklade 30 gld. in prostim stanovanjem.

Prosilci slovensčine zmožni imajo prednost.

2. Drugo učiteljsko mesto na dvorazrednici v Vinici z letno plačo 450 gld. in prostim stanovanjem.

Za to službo morejo tudi učiteljice prositi.

Prošnje naj se vlagajo do dne 20. vel. srpana t. l. pri tukajšnjem uradu.

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju,
dne 28. mal. srpana 1893.

Št. 1065

o. š. sv. Na trirazrednici v Dobropoljah je stalno ali začasno popolniti tretje učno mesto z dohodki IV. plačilnega razreda.

Pravilno opremljene prošnje je predpisanim potem senkaj vlagati v teku štirih tednov.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevji,
dne 5. vel. srpana 1893.

Št. 1331

o. š. sv. Na štirirazredni ljudski šoli v Račevcah pri Zidanem mostu se iznova razpisuje tretje učiteljsko mesto z letno plačo 500 gld.

Prosilci za to službo naj svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potem senkaj vlagajo do 31. vel. srpana 1893. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem,
dne 28. mal. srpana 1893.

Št. 670

o. š. sv. Na trirazredni ljudski šoli v Gorenjem Logatci je oddati stalno ali tudi začasno s pribodnjim šolskim letom drugo učiteljsko mesto z dohodki III. plačilnega razreda in s prostim stanovanjem, slučajno tudi tretje učiteljsko mesto z dohodki IV. plačilnega razreda in tudi s prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje je poslati predpisanim potem tukajšnjemu uradu do 31. vel. srpana 1893.

C. kr. okrajni šolski svet v Logatci,
dne 12. vel. srpana 1893.